

**Приложение към Протокол № 4/28.01.2020 г.
на Академичен съвет на
Технически университет - Габрово**

**Д О К Л А Д
КЪМ ПРОЕКТА ЗА БЮДЖЕТ НА ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО
ЗА 2020 ГОДИНА**

Настоящият доклад представя основните параметри, които са залегнали в проекта за бюджет на Технически университет - Габрово. Те са съобразени със стратегическите приоритети в областта на висшето образование и науката и годишните цели на университета. Отчетени са външните фактори, като:

1. Системното намаляване на броя на младежите, завършващи средно образование, които кандидатстват в ТУ-Габрово. Причините за този спад са комплексни – наред с влошената демографска ситуация, още и: нарастваща образователна емиграция сред младите и затруднен достъп до висше образование поради географски и социални бариери;

2. Недофинансирането на системата за висше образование и свързаната с този факт демотивация на младите преподаватели и изследователи, застаряване на академичния състав в ТУ-Габрово;

3. Липса на входяща образователна мобилност, която е епизодична и е плод най-вече на индивидуалната инициатива на чуждестранни студенти. Трудностите в работата за насърчаване на трансграничната академична мобилност са преди всичко финансови и езикови.

4. Ниска мотивация на студентите за занимания с наука и изследователска кариера, както и за придобиване на фундаментални знания (особено в областта на техническите науки) и прилагането им в практиката.

5. Недостатъчно финансиране на приложни и иновативни научни изследвания и недостатъчна комерсиализация на научните резултати.

На фона на тази ситуация в областта на висшето образование, политиката на правителството по отношение на доходите – с ежегодното нарастване на минималната работна заплата – създава предпоставки за формиране на бюджетни дефицити, свързани с възнагражденията на персонала и издръжката на основните дейности в университета.

Предвид всичко казано дотук с оглед постигането на годишните цели на университета и запазването на стабилното финансово състояние зависят в много голяма степен от най-ефективното и икономично разпределение и изразходване на финансовите ресурси чрез спазването на стриктна бюджетна дисциплина.

ЦЕЛИ

БЮДЖЕТ 2020 ГОДИНА – СРЕДСТВО ЗА:

Използване на гъвкав модел за прием в съответствие с потребностите на пазара на труда и с реализацията на завършилите в ТУ-Габрово по професионални направления.

Подобрена връзка между обучение и научни изследвания, повишени научни резултати, привлечени най-добри студенти към научна кариера, стимулирани млади учени.

Увеличен брой партньорства на ТУ-Габрово с бизнеса.

Увеличени приходи от комерсиализация на научни продукти.

Увеличен брой научни проекти и увеличен брой международни проекти.

Увеличен брой на приложните научни разработки.

Повишаване на дялът на частните инвестиции в образованието и научните изследвания в ТУ-Габрово.

Повишаване на броя на предлаганите курсове и други форми на учене през целия живот в ТУ-Габрово.

Повишаване на броя лицата, преминали форми на учене през целия живот в ТУ-Габрово.

Усъвършенствана дейност на кариерния център.

Повишен брой студенти, получили стипендии.

Повишена изходяща и входяща мобилност.

Привличане на нови категории студенти (студенти от отдалечени и социално слаби райони, граждани на други държави, лица, които записват отделни курсове, а не цяла програма; различни възрастови групи).

ВАЖНИ АКЦЕНТИ ЗА 2020 ГОДИНА

- **Постигане на високо и устойчиво равнище на качеството на образованието в ТУ-Габрово, основаващо се на лично постигнати високи научни резултати.**
- **Широко приложение в ТУ-Габрово на дигитализацията, електронното и дистанционното обучение.**
- **Изпълнение на мерки за оптимизиране на структурата на университета с оглед постигане на максимално балансирано финансиране на всички основни звена.**
- **Стремеж за повишаване на динамичността, резултатността и ефективността на научноизследователската и развойна дейност в ТУ-Габрово в полза на икономиката и обществото;**
- **Стремеж към комерсиализация на научните изследвания с цел увеличаване на приходите на университета;**

При съставяне проекта на бюджет са отчетени:

○ Разпоредбите на законодателството в областта на публичните финанси – Закона за публичните финанси, Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор

○ Националната рамка на макро икономическите показатели за 2020 г;

○ Разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за 2020 г;

○ ПМС №381/30.12.2019 г за изпълнението на държавния бюджет на Република

България за 2020 г.;

○ Планираните за 2020 г. натурални показатели в отделните дейности.

- Изпълнението на бюджета за 2019 г. и резултатите постигнати през 2019 г.
- Промяната на минималната работна заплата, считано от 01.01.2020 г с ПМС № 350/19.12.2019 г.
- Действащите размери на ставките на данъците и осигурителните вноски към 01.01.2020 г.

Важни промени в нормативната среда:

- Закон за държавния бюджет на Република България за 2020 година. През 2020 г. продължава финансиране на професионалните направления в ТУ – Габрово, на база брой студенти и на база коефициенти, изчислени при спазване на изискванията на ПМС № 328 от 2015 г. Промяната в коефициентите за финансиране на професионалните направления от област „Технически науки“ и професионално направление „Социални дейности“, вече обхваща приетите студенти за учебната 2016-2017 г., 2017-2018 г. и 2018-2019 г и 2019-2020 г. Държавните трансфери за издръжка на обучението ще се предоставят на 100%. Размерът на държавния трансфер за капиталови разходи е намален с 0.03% спрямо 2019 г. Държавният трансфер за стипендии е намален спрямо 2019 г. с 13,4%. Намален е държавният трансфер за издръжка на студентските столове и общежития с 5,16% спрямо 2019 г. Увеличен е държавният трансфер за издръжка на обучението с 11,85% спрямо 2019 г. Размерът на държавният трансфер за присъщата на висшето училище научна дейност и за издаване на учебници и научни трудове е намален с 6,95% спрямо този за 2019 г.

Проектът на бюджет за 2020 година е разработен при спазване изискванията на Закона за публичните финанси, Закона за висшето образование и ПМС №381/30.12.2019 г за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2020 г. Като съпоставима база за сравнение е използван утвърдения бюджет за 2019 г. и данните по отчет за 2019 г на Технически университет – Габрово.

1. ПЛАНИРАНЕ НА ПРИХОДНАТА ЧАСТ НА БЮДЖЕТА ЗА 2020 г. - Приложение №1

Приходната част е разработена отделно за:

- Държавни трансфери
- Собствени приходи

Общ обем на приходите и финансирането на дефицита за 2020 г – 10 881 585 лв.

- 1.1. Държавните трансфери са планирани, съгласно разпределението в ПМС №381/30.12.2019 г в размер на 6 266 900 лева, в т.ч. 5 413 024 лева за издръжка на обучението; 87 962 лева за присъщата на висшето училище научна дейност и за издаване на учебници и научни трудове; 590 187 за стипендии; 85 050 лв. за издръжка на студентските столове и общежития и 90 677 лв. за капиталови разходи.
- 1.2. Собствените приходи са планирани, като са взети предвид неблагоприятната финансово-икономическа обстановка в страната, постоянно намаляващия брой на студентите, невъзможността на наемателите да заплащат наемите и консумативите за ползваните обекти, собственост на ТУ – Габрово. Общият размер на собствените приходи е в размер на 2 216 260 лева, в т.ч. 2 190 000 – „Приходи и доходи от собственост“, заложиени в § 24-00, които се разшифроват, както следва:
  - 1 864 600 лева приходи от студентски такси и кандидатстудентски прием,
  - 100 400 лева, приходи от продажби
  - 70 000 лева, приходи от нощувки в студентски общежития, хотел, почивни бази;
  - 105 000 лева приходи от Център за СДК
  - 50 000 лева приходи от административни услуги и други приходи;
  - 115 800 лева – приходи от наеми от студентски общежития в ТУ-Габрово и ТК-

Ловеч и от наематели на обекти в ТУ-Габрово и УЦНИТ

Собствените приходи са намалени с размерът на дължимите данъци по ЗДДС, ЗКПО, туристическия данък и плащанията за доставки в студентските столове в ТУ-Габрово и ТК-Ловеч. Намалени са с дължимия трансфер към МОН за платени осигурителни вноски през 2019 г.

Бюджетното салдо заложено в проекта на бюджет 2019 г е „дефицит“ – -2 658 274 лв.

Финансиране на дефицита – 2 658 274 лв. е от преходния остатък по левовата и валутната сметка на ТУ – Габрово

ПЛАНИРАНЕ НА РАЗХОДНАТА ЧАСТ НА БЮДЖЕТА

Разходната част е разработена отделно за:

- разходи, финансирани от държавния трансфер
- разходи, финансирани от собствените приходи

Разходите са представени в разпределение по функционален признак по икономически тип – параграфи, съгласно единната бюджетна класификация за 2020 г.

Като съпоставима база за сравнение е използван утвърденият бюджет за 2019 г. и данните по отчет за 2019 г. на Технически университет – Габрово.

Общият обем на разходите за 2020 г. е 11 047 298 лева лв. и включва: Разходи, финансирани от държавния трансфер – 6 266 900 лева и разходи, финансирани от собствените приходи и преходния остатък – 4 780 398 лева

Съотношението на разходите, финансирани от държавния трансфер и тези финансирани от собствените приходи е 57:43.

Общото разпределение на бюджета по групи разходи е следното:

Групи разходи	Стойност т/лв./ 2020 г.	Стойност /лв./ 2019 г.	Относителен дял в бюджета 2020 г.	Относителен дял в бюджета 2019 г	Съотношение 2020/2019
Разходи за възнаграждения	6 241 536	5 814 420	56.5	52.1	4.4
Други възнаграждения и плащания за персонала	640 705	706 299	5.8	6.3	-0.5
Осигурителни вноски за сметка на Работодателя	1 079 520	1 155 801	9.8	10,3	-0.5
Текуща издръжка	1 650 940	1 840 877	14.9	16.5	-1,6
Стипендии	1 072 195	1 116 198	9.7	10	-0.3
Капиталови разходи	362 402	533 227	3.3	4,8	-1.5
Общо	11 047 298	11 166 822	100,0	100,0	0

Видно от горната таблица разчета на разходите за 2020 г. е направен при съобразяване с повишените нива на възнагражденията, като целта е постигането на оптимално разпределение на разходите с оглед осигуряване основните дейности на университета през 2020 г.

КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ

Общия обем на предвидените капиталовите разходи за 2020 г е в размер на 362 402 лева.

Разпределението по източници за финансиране е:

- Държавен трансфер – 90 677 лв.,
- Собствени средства – 271 725 лв.,

Средствата са насочени в следните основни направления:

- За основен ремонт на сгради, съоръжения и инфраструктура – 98 677 лева,
- За компютърна техника за нуждите на ТУ-Габрово и ТК-Ловеч – 44 725 лева
- За доставка на компютърна техника за нуждите на УЦНИТ – 14 000
- За доставка на машини и съоръжения за ТУ-Габрово и ТК-Ловеч– 40 000 лева
- За доставка на машини и съоръжения за нуждите на УЦНИТ – 19 000 лева
- За доставка на транспортни средства за нуждите на ТУ-Габрово – 94 000 лева
- За доставка на стопански инвентар за нуждите на ТУ-Габрово – 10 000 лева
- За доставка на програмни продукти и лицензи за програмни продукти за ТУ-Габрово и ТК-Ловеч – 35 000 лева
- За доставка на програмни продукти и лицензи за програмни продукти за нуждите на УЦНИТ – 2 000 лева
- За придобиване на лицензи и патенти за ТУ-Габрово – 5 000 лева.